

Віта КОНОНЕЦЬ

провідний науковий співробітник
відділу організації наукової діяльності
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
(м. Дніпро, Україна),
доктор юридичних наук, професор
<https://orcid.org/0000-0003-4433-3731>

**ЩОДО ПИТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО -АНАЛІТИЧНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДРОЗДІЛІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

В умовах воєнного стану завданням процесу інформатизації військ є забезпечення інформаційних потреб центральних органів влади, органів місцевого самоврядування і навіть усього населення на основі єдиного джерела інформації.

Інформаційно-аналітична підтримка підрозділів Збройних Сил України в умовах воєнного стану, попри свою критичну важливість, стикається з низкою серйозних проблем, які потребують постійного вирішення.

В умовах бойових дій лінії зв'язку часто пошкоджуються, що ускладнює оперативний обмін інформацією. Електронні системи зв'язку також можуть бути атаковані противником. Велика кількість неправдивої інформації, яка поширюється противником, ускладнює аналіз обстановки. Необхідно постійно перевіряти та верифікувати дані з різних джерел. Інформаційні системи ЗСУ є постійною мішенню для кібератак.

Необхідно забезпечити надійний захист від кібершпionaжу та кіберсаботажу.

Окремим важливим аспектом є робота з відкритими джерелами інформації (OSINT), що вимагає високої кваліфікації та досвіду. OSINT може надати інформацію про розташування військ, пересування техніки, втрати противника, а також про соціально-політичну ситуацію в зоні конфлікту, що відкриває можливості для отримання інформації ЗСУ. Аналітикам необхідно обробляти величезні обсяги даних, що вимагає використання спеціалізованих інструментів та методів, оскільки інформація з соціальних мереж та інших джерел може надходити в режимі реального часу. І відповідним фахівцям необхідно вміти відрізнити достовірну інформацію від фейків та пропаганди.

Тому через призму дослідженого вважаємо за доцільне створити єдиний інформаційний простір для ефективної взаємодії. Великі обсяги даних, які надходять з різних джерел, потрібно обробляти дуже швидко, що вимагає потужних обчислювальних ресурсів, необхідність швидкого аналізу та прийняття рішень в умовах динамічної зміни обстановки.

Автоматизація всього комплексу космічних, адміністративно-господарських процесів, використання сучасних засобів автоматизованого управління, соціально-економічного моніторингу, електронного документообігу, аналітичної обробки даних та підтримки прийняття військових рішень. Реалізація цих завдань потребує, перш за все, визначення стратегії підтримки IT-телекомунікацій та інформаційно-аналітичної діяльності Збройних Сил, формування основних принципів автоматизації всіх їхніх військових та управлінських функцій з використанням сучасного електронного документообігу, засобів управління, секретних військових документів усіх галузей військового документообігу в рамках правового режиму військового законодавства в Україні та автоматичного управління для вирішення технічних або військово-економічних та інших завдань у сферах діяльності Збройних Сил.

Необхідність прогнозування, виявлення та прогнозування тенденцій розвитку ситуацій потребує використання різноманітних аналітичних прийомів обробки вихідної інформації в сучасних умовах життя.

Для з'ясування можливих шляхів розвитку ситуації необхідно не лише узагальнити оприлюднену інформацію, а й дати їй оцінку.

Потреба в інформаційно-аналітичних дослідженнях зумовлена не лише наявністю інформаційних бар'єрів, що перешкоджають збору необхідної інформації, а й браком часу для усвідомлених дій споживача.

Суб'єкти управління як споживачі інформації мають дефіцит часу, тому перед ними

поставлено завдання постійного моніторингу інформації, виділення необхідної інформації із загальної інформації та збору інформації відповідно до виявлених інформаційних потреб. Необхідний перехід до спеціальних інформаційних сервісів; трансформуючий аналіз інформації та інтеграція; джерела інформації відповідно до потреб споживачів.

Виконання цих завдань потребує побудови системи інформаційного забезпечення споживачів інформації. У цій системі споживач інформації виступає вирішальним елементом у створенні інформаційно-аналітичних документів.

В Україні також був створений чат-бот у Telegram для пошуку даних про захисників, які не виходять на зв'язок з певних причин. Наприклад, за допомогою чат-боту "Розшук по даних Національного інформаційного бюро" створили спеціальні інструменти, за допомогою яких рідні та близькі українських оборонців, які потрапили у полон до ворога або зникли безвісти за особливих обставин, можуть здійснити швидкий пошук даних про них. Для того щоб родич міг визначити статус військовослужбовця, який перебуває в розшуку, необхідно надати наступну інформацію: ідентифікаційний код, прізвище, ім'я та по батькові, номер телефону та дата народження розшукуваної особи, прізвище, ім'я та по батькові, дата народження та ідентифікаційний код особи, яка розшукується. У результаті пошуку рідні та близькі зможуть отримати у чат-боті один із поточних статусів полоненого: про особу немає даних у реєстрі НІБ. Якщо їх не вносили, чат-бот запропонує додати ці відомості; дані є, але в базі даних НІБ немає відомостей, чи перебуває особа в полоні; дані є, особа, ймовірно, перебуває в полоні (бракує підтвердження від Міжнародного комітету Червоного Хреста – МКЧХ); дані про особу є в базі НІБ, перебування в полоні підтверджено МКЧХ; полонена особа звільнена під час обмінів.

Враховуючи вищевикладене, хочемо зробити висновок, що в активну фазу війни на території України метою є підтримання на високому рівні всієї розвідувально-аналітичної діяльності, а також злагодженої роботи всіх напрямів.

У сфері штучної зброї з часом з'являється багато нових технологій, які завжди вимагають кваліфікованих працівників для їх дотримання, тому необхідно постійно підвищувати кваліфікацію всіх працівників технічної сфери.

Якщо говорити про технічну складову інформаційно-аналітичної діяльності Збройних Сил України в теперішній час дії правового режиму воєнного стану на території України [1], потрібно створювати та розвивати ці бази даних та накопичувати й зберігати інформацію у різних сферах аналітичного військового процесу. А це потребує забезпечення технічними приладами і засобами європейського зразка.

1. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>.

2. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 р. №1932-XII. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/t193200?an=1&ed=2023_03_21.

3. Про розвідувальні органи України: Закон України від 22.03.2001 р. № 2331-III. URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/t012331?an=ul-120&ed=2008_06_03.

Роман ОПАЦЬКИЙ

доцент кафедри адміністративного права і процесу

Дніпровського державного університету внутрішніх справ (м. Дніпро, Україна),

доктор юридичних наук, доцент

<https://orcid.org/0000-0002-8658-8153>

**ПРОТИДІЯ ДЕЗІНФОРМАЦІЇ ЯК СКЛADOVA ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ**

Війни програються спочатку в головах, а потім на полі бою – це загальновідома фраза, яка отримала багаторазове підтвердження в історії. Кожного разу країна, народ якої втрачав віру в свою армію, неодмінно зазнавала поразки, і ворог святкував перемогу.

Спочатку гібридна війна, а потім і повномасштабне вторгнення російської федерації